

Tiesībsarga Jura Jansona runa Satversmes tiesā 02.06. 2020. lietā Nr. 2019-27-03 par valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta (VSNP) apmēra neatbilstību Satversmei

Godātā tiesa!

Līdzīgi kā par GMI līmeņa neadekvāti zemo apmēru jau vairāku gadu garumā gan valdībai, gan Saeimai esmu norādījis arī uz valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta nepietiekamo apmēru. Lai arī valdība jau ilgstoši piekrīt, ka pabalsta apmēri ir par zemu, tomēr “iespējami” uzlabojumi ir redzami vien politikas plānošanas dokumentu līmenī.

[1] Es lietoju vārdu “iespējami”, jo pēdējais Valsts kontroles ziņojums par nabadzības mazināšanu liek aizdomāties par pretējo. Realitāte ir tāda, ka šī problēma pēc būtības nav ilgstoši risināta, kam sekas ir ievērojamas iedzīvotāju daļas dzīves līmeņa pazemināšanās. Būšu precīzs, savu pieteikumu pagājušā gada oktobrī iesniedzu par valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta apmēra, kas bija noteikts līdz 2019. gada 31. decembrim, nepietiekamību, attiecīgi apstrīdot Ministru kabineta 2009. gada 22. decembra noteikumu Nr. 1605 “Noteikumi par valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta un apbedīšanas pabalsta apmēru, tā pārskatīšanas kārtību un pabalstu piešķiršanas un izmaksas kārtību” 2. punktu. Turpmāk šos noteikumus saukšu par Noteikumiem Nr.1605. Pirms pusgada valdība, grozot apstrīdēto normu ir paveikusi cēlu darbu, - palielinājusi valsts sociālā nodrošinājuma pabalstu daļai tā saņēmēju. Tomēr šo izmaiņu analīze joprojām liek uzdot jautājumus: vai tiešām attiecīgais palielinājums ir pietiekams tiem mērķiem, ko definējis likumdevējs? Vai tiešām valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta viens palielinājums padsmī gadu laikā, valdības skatījumā attaisno ilgstošu bezdarbību, kā arī novērš tās sekas, kas pabalsta saņēmējiem radušās minēto gadu garumā. Īsā atbilde – nē, nav pietiekams! Nē, valdības ilgstošā bezdarbība nav attaisnojama, un sekas šajā brīdī joprojām ir pārlietu smagas samērojot tās ar valsts definētajām vērtībām - cilvēka cieņas ievērošana, pamattiesību reāla nevis deklaratīva nodrošināšana. Tādēļ **ar savu pieteikumu es apstrīdu Noteikumu Nr.1605 2. punktu spēkā esošajā redakcijā, jo ar grozījumiem valdība nav novērsusi pieteikumā analizētos Satversmes 1. panta, 91.panta otrā teikuma un 109.panta pārkāpumus pēc būtības.**

Pieteikuma pamatojums

[2] Pievēršoties pieteikuma pamatojumam, visupirms - kas tad ir valsts sociālā nodrošinājuma pabalsts?

No Valsts sociālo pabalstu likuma izriet, ka valsts sociālā nodrošinājuma pabalsts ir no valsts pamatbudžeta regulāri izmaksājams valsts sociālais pabalsts: cilvēkiem pensijas vecumā un pilngadīgiem cilvēkiem ar invaliditāti, kuri nekvalificējas sociālā atbalsta saņemšanai no sociālās apdrošināšanas sistēmas un kuri savu fizisko vai garīgo spēju dēļ nespēj patstāvīgi gūt pietiekamus ienākumus no darba.

Šīs lietas izskatīšanas gaitā ir būtiski paturēt prātā divus aspektus:

- 1) kādiem cilvēkiem šis pabalsts tiek piešķirts – cilvēkiem ar invaliditāti un gados veciem cilvēkiem;
- 2) kādu iemeslu dēļ tiem tiek piešķirts šis pabalsts – jo lielākā daļa no viņiem objektīvi nespēj patstāvīgi gūt ienākumus no darba.

Kāds tad ir sociālā nodrošinājuma pabalsta saņēmēju portrets minēto cilvēku grupu ietvaros? No Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras datiem redzams, ka nemainīgi vairāku gadu griezumā absolūti lielākā daļa valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta saņēmēju ir personas ar invaliditāti, no kurām 2/3 ir personas ar invaliditāti kopš bērnības. Tikai neliela daļa ir pensijas vecuma cilvēki. Piemēram, 2020. gada aprīlā beigās 90% jeb 17`614 cilvēki no visiem 19`503 valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta saņēmējiem ir personas ar invaliditāti. 8% jeb 1636

cilvēki ir pensijas vecumu sasniegušas personas. Būtiski uzsvērt, ka no visiem valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta saņēmējiem, kas ir personas ar invaliditāti 69 % jeb 12`215 cilvēki ir personas ar invaliditāti kopš bērnības, kas attiecīgi ir 63 % no visa sociālā nodrošinājuma pabalsta saņēmēju skaita.

No minētā izriet – mēs runājam par daļu no sociāli visneaizsargātākajām personām Latvijā, kuru iespējas patstāvīgi gūt ienākumus ir ierobežotas.

Ja palūkojamies, kādu attieksmi pret šiem cilvēkiem no valsts prasa sociāli atbildīgas valsts princips, tad no tiesību doktrīnas izriet: 1) valsts pienākums ir rūpēties par sociālo taisnīgumu, kas ietver rūpes par sociālo atšķirību izlīdzināšanu, vājāko aizsardzību un iespēju vienlīdzību; 2) valsts pienākums ir nodrošināt cilvēka cienīgu dzīves līmeni, un tas visupirms ietver sevī valsts pienākumu nepieciešamības gadījumā nodrošināt sociālo palīdzību. Sociālai palīdzībai ir jābūt tādai, kas nodrošina vismaz cilvēka cienīgas eksistences minimālos priekšnoteikumus. Absolūtais minimums būtu pārtika, apģērbs, mājoklis un medicīniskā palīdzība, kas nepieciešami elementārai izdzīvošanas garantēšanai jebkuram cilvēkam. Pie šī minimuma būtu pieskaitāma arī pamatizglītības nodrošināšana. Citiem vārdiem – pamatvajadzības. Un ar cilvēka cienīgas eksistences minimālajiem priekšnoteikumiem nedrīkst saprast apstākļus, kas nepieciešami tikai “kailai izdzīvošanai”.

Ievērojot minētās tiesību doktrīnas atziņas un Valsts sociālo pabalstu, Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma normās definēto, skaidri iezīmējas valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta mērķis – noteiktām iedzīvotāju grupām, ņemot vērā to garīgo un fizisko spēju ierobežojumu, sniegt atbalstu naudas izmaksas (sociālās palīdzības) veidā, lai nodrošinātu šo personu pamatvajadzības, kas attiecīgi ir: ēdiens, apģērbs, mājoklis, veselības aprūpe, obligātā izglītība. Domāju, ka arī kultūras vajadzības. Ja runājam salīdzinājumos, **šis pabalsts būtībā ir līdzīgs “darba algas aizvietojumam” vai “piemaksai pie darba algas”, kuru valsts uz solidaritātes principa pamatiem maksā minētajām personām, tādējādi, iestājoties par visneaizsargātākajiem valsts iedzīvotājiem.** Kā zināms, ar darba algu normālos apstākļos būtu jāspēj apmierināt pamatvajadzības. Kāpēc gan lai ar valsts sociālā nodrošinājuma pabalstu būtu citādāk?

Īpaši nozīmīgi šai lietā ir nodibinājuma Invalīdu un viņu draugu apvienības “Apeirons” sniegtie dati, ka tikai 24% no visām personām ar invaliditāti ir nodarbinātas (lietas 2.sēj. 59.lpp), kas liecina, ka atlikušo 76% personu ar invaliditāti izdzīvošanai nepieciešamie līdzekļi pamatā ir jāatrod valsts sociālā nodrošinājuma pabalstā.

[3] Satversmes tiesas judikatūrā ir nostiprinātas atziņas, ka valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta pienācīguma jautājums iekļaujas Satversmes 109. panta tvērumā, turklāt tas ir aplūkojams Satversmes 1. pantā nostiprinātā sociāli atbildīgas valsts principa “gaismā”.

Nav šaubu, ka šajā lietā apstrīdētās normas atbilstība Satversmei ir vērtējama caur valsts pozitīvā pienākuma prizmu, proti, vai valsts ar savu pozitīvo rīcību spēj nodrošināt personai no konkrētas pamattiesības izrietošo individuālo vajadzību apmierināšanu cilvēkiem, kam objektīvi ir ierobežotas iespējas patstāvīgi gūt ienākumus.

Šis pozitīvais pienākums pieprasa pārbaudīt:

- 1) vai likumdevējs ir veicis pasākumus, lai nodrošinātu personām iespēju īstenot sociālās tiesības;
- 2) vai šie pasākumi veikti pienācīgi, proti, vai personām ir nodrošināta iespēja īstenot savas sociālās tiesības vismaz minimālā apmērā;
- 3) vai ir ievēroti vispārējie tiesību principi.

Nepastāvot šaubām, ka valsts formāli ir veikusi pasākumus, lai sniegtu sociālo atbalstu personām, kurām nav tiesību to saņemt no sociālās apdrošināšanas sistēmas, vēlos pievērsties otram kritērija, **vai šie pasākumi ir veikti pienācīgi.** Šeit būtiski ir divi aspekti: pirmais, vai valdības noteiktais sociālā nodrošinājuma pabalsta apmērs ir pietiekams, lai persona varētu

nodrošināt savas pamatvajadzības? Otrais, vai valsts ir periodiski pārskatījusi sociālā nodrošinājuma pabalstu, novēršot iedzīvotāju dzīves līmeņa pazemināšanos.

[3.1.] **Par pirmo aspektu.** Atbilstoši Latvijas valdības priekšstatiem ar apstrīdēto tiesību normu ar šī gada 1.janvāri tiek noteikts valsts sociālā nodrošinājuma pabalsts šādā apmērā:

- personām ar III invaliditātes grupu – 80 eiro mēnesī jeb 2,67 eiro dienā;
- personām ar II invaliditātes grupu – 96 eiro mēnesī jeb 3,20 eiro dienā;
- personām ar I invaliditātes grupu – 104 eiro mēnesī jeb 3,47 eiro dienā;
- personām, kurām ir invaliditāte kopš bērnības ar III invaliditātes grupu – 122,69 eiro mēnesī jeb 4,09 eiro dienā;
- personām, kurām ir invaliditāte kopš bērnības ar II invaliditātes grupu – 147,23 eiro mēnesī jeb 4,91 eiro dienā;
- personām, kurām ir invaliditāte kopš bērnības ar I invaliditātes grupu – 159,50 eiro mēnesī jeb 5,32 eiro dienā;
- personām, kuras sasniegušas pensijas vecumu, bet kurām nav tiesību uz vecuma pensiju - 64,03 eiro mēnesī jeb 2,13 eiro dienā.

Var piekrist valdības apgalvotajam, ka valsts sociālā nodrošinājuma pabalsts ir daļa no sistēmas un šiem cilvēkiem ir iespēja saņemt arī cita veida sociālo palīdzību un pakalpojumus kopējās sistēmas ietvaros, tomēr uzskatu, ka, ievērojot analizējamā pabalsta mērķi, tā apmērs ir jāsamēro ar pamatvajadzībām realitātē. Būtiski, vai minētie apmēri ir pietiekami, lai vieni no visneaizsargātākajiem Latvijas iedzīvotājiem “ar šādu pietiekamību” var iztikt bez “lūdzēju” un “nabagu” stigmas?

[3.1.1.] Lietā ir Eiropas Komisijas pētījuma dati par pārtikas patēriņa grozu Latvijas galvaspilsētā 2015.gadā, kurā konstatēts, ka mēneša budžets, kas nepieciešams veselīgam uzturam Latvijā, ir 153 eiro vienai personai. Godātā tiesa, varam ticēt, varam neticēt šiem datiem, taču mēs visi dzīvojam tepat Latvijā un labi saprotam, ka šie aprēķini vairāk vai mazāk ir patiesā realitāte. Pieņemot šos datus par ticamu atskaites punktu un salīdzinot tos ar apstrīdētajā normā noteiktajiem valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta apmēriem, tad veselīgu pārtiku var atļauties tikai viena personu grupa - personas, kurām ir invaliditāte kopš bērnības ar I invaliditātes grupu. Tiesa gan ar atlikumu 6 eiro un 50 centu apmērā, tā teikt, citām pamatvajadzībām. Šeit mēs runājam par 5 gadus seniem datiem. Jāpatur prātā, ka, salīdzinot ar 2015. gadu, patēriņa cenas 2019. gada augustā bija par 8,9 % augstākas, tai skaitā, pārtikas preču segmentā. Tātad šodien izdevumi pārtikai ir vēl lielāki. **Tas liek domāt, ka patiesībā neviena no šīm grupām šodien nevar atļauties segt izdevumus veselīgas pārtikas iegādei.** Vadoties tikai no šiem datiem, uzskatu, ka valsts sociāla nodrošinājuma pabalsts nenodrošina tā saņēmējiem iespējas īstenot savas sociālās tiesības vismaz minimālā apmērā.

[3.1.2.] Valdība apgalvo, ka palīdzību mājokļa izdevumu segšanai šie cilvēki var lūgt pašvaldībai dzīvokļa pabalsta veidā. Jā, tiesa, taču mēs labi zinām, šis pašvaldības atbalsts nav vienots, tas ir fragmentārs. Minēšu tikai dažus datus, kas liecina, ka attiecīgais pabalsts nav pietiekams atbalsts valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta saņēmējiem. Saskaņā ar Labklājības ministrijas datiem 2018. gadā dzīvokļa pabalsts vienai ģimenei (mājsaimniecībai) tika izmaksāts 277 eiro **gadā** (jeb 23 eiro mēnesī), savukārt vienai personai – 179 eiro **gadā** (jeb nepilni 15 eiro mēnesī). Savukārt oficiālie statistikas dati liecina, ka 2018.gadā izdevumi ikmēneša mājokļa uzturēšanai vidēji uz vienu mājsaimniecības locekli bija 65 eiro mēnesī, uz vienu mājsaimniecību – 150 eiro mēnesī. Šie izdevumi palielinās, ja mājoklis tiek īrēts. No minētā var secināt, ka pašvaldību atbalsts mājokļa izdevumu segšanai vidēji ir tikai ceturtdaļa no nepieciešamā. **Līdz ar to saprotam, ka realitātē valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta saņēmēji no šī pabalsta ir spiesti segt arī lielāko daļu mājokļa uzturēšanas izdevumu.**

[3.1.3.] Tāpat jāņem vērā, ka valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta saņēmēji pamatā ir personas ar invaliditāti, kurām ir nepieciešams plašāks veselības aprūpes pakalpojumu klāsts. Valdība apgalvo, ka veselības aprūpes pakalpojumu apmaksā ir paredzēta gan valsts, gan pašvaldības iesaiste. Jā, tā ir, taču, vai bez atbrīvojuma no pacienta līdzmaksājumiem trūcīgām personām un personām ar I grupas invaliditāti, atbalsts veselības aprūpes pakalpojumu segšanai ir pietiekams. Neatbildēts paliek jautājums, no kādiem līdzekļiem šiem cilvēkiem segt veselības aprūpes pakalpojumus, ko nav iespējams saņemt valsts apmaksātās sistēmas ietvaros? No kādiem līdzekļiem apmaksāt zāļu iegādi, kas nav kompensējamie medikamenti? Valdība ir atzinusi, ka Latvijā pacientu tiešie maksājumi, salīdzinājumā ar Eiropas Savienības valstu vidējiem rādītājiem, ir ļoti augsti, kas negatīvi ietekmē veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību un pacientu līdzestību ārstēšanas procesā. **No jau minētā par ēdiena iegādes un mājokļa izdevumiem secinu, ka veselības aprūpei naudas līdzekļus no valsts sociāla nodrošinājuma pabalsta nav iespējams novirzīt, vai arī tas jādara uz citu pamatvajadzību rēķina.** Kur nu vēl runāt par izdevumiem apģērbam, apaviem, izglītībai un kultūras vajadzībām.

[3.1.4.] Valdība apgalvo (*1.sēj. 75-76.lpp.*), ka likumdevējs ir paredzējis arī papildu atbalstu citu valsts sociālo pabalstu veidā personām ar invaliditāti, kurām nepieciešama kopšana, vai pabalsta veidā par transporta izdevumu kompensēšanu personām, kurām ir aprūtināta pārvietošanās, un citu, kopskaitā desmit. Taču vēlos uzsvērt, ka šiem pabalstiem ir cits mērķis. Manuprāt šis ir nekorekts valdības arguments, lai pamatotu sociālā nodrošinājuma sistēmas pietiekamību valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta saņēmējiem. Iespējams, ka šie cilvēki arī uz šo pabalstu rēķina balansē, lai segtu elementāras izdzīvošanas pamatvajadzības, bet vai tas ir pareizi?

Nav mazsvarīgi ņemt vērā – citstarp uz valsts sociālā nodrošinājuma pabalstaniecīgo apmēru gadiem ir norādījušas arī vairākas starptautiskas organizācijas.

Noslēdzot šo sadaļu – ir skaidrs, ka bez sociālās palīdzības sistēmā sniegtā atbalsta neiztikt, taču vai cilvēks, kas objektīvi nespēj sevi uzturēt, šajā sistēmā netiek nostādīts “lūdzēja” lomā un vai tas ir savienojams ar cilvēka cieņu? Uzskatu, ka, nē!

[3.2.] Runājot par otro pietiekamības aspektu - vai valsts ir periodiski pārskatījusi sociālā nodrošinājuma pabalstu, novēršot iedzīvotāju dzīve līmeņa pazemināšanos.

Lietā ir konstatējams fakts, ka pamata valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta apmērs līdz šī gada 1.janvārim ir bijis nemainīgs 14 gadus. Savukārt valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta bāzes apmērs personām ar invaliditāti kopš bērnības līdz šī gada 1.janvārim ir bijis nemainīgs 11 gadus. Pabalsta apmērs nedaudz tika izmainīts, 2014.gada vidū ieviešot piemērojamus koeficientus personām ar I un II grupas invaliditāti. Tātad attiecībā uz personām ar I un II grupas invaliditāti izmaiņas nav bijušas teju 6 gadus.

Gan vēsturiski, gan šobrīd normatīvi ir nostiprināts princips, ka valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta apmēru pārskata Ministru kabinets pēc labklājības ministra ierosinājuma atbilstoši **valsts budžeta iespējām, kā arī izvērtējot ekonomisko situāciju valstī un ņemot vērā Centrālās statistikas pārvaldes noteikto vidējo faktisko patēriņa cenu indeksu.** Šī principa jēga ir novērtēt, vai pabalsts atbilst sociāli ekonomiskajai realitātei un vai pabalsta apmērs nodrošina valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta saņēmēju pamatvajadzības cilvēka cienīgā veidā.

No lietas materiāliem var secināt - lai arī politikas plānošanas dokumentu līmenī Labklājības ministrija ir sniegusi valdībai risinājumus, tomēr minēto principu pēc būtības valdība nav piemērojusi līdz pat šim brīdim, izņemot budžeta iespēju izvērtējumu. Taču paralēli tam - Latvijas ekonomika kopš 2011.gada attīstījās ar pozitīvu tendenci, minimālā mēneša darba alga kopš 2006. gada ir paaugstinājusies no 128,57 eiro līdz 430 eiro 2019.gadā, vidējā alga tautsaimniecībā ik gadu pieaug, patēriņa cenu pieaugumam ir bijusi strauji pieaugoša tendence, piemēram, patēriņa cenas 2019. gada augustā, salīdzinot ar 2015. gadu, bija par 8,9 % augstākas. Šie dati nav ņemti vērā. Pat pēc valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta apmēru

palielināšanas ar 2020. gadu, varam redzēt, ka, piemēram, valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta bāzes apmērs ir 5,3 reizes mazāks nekā minimālā alga valstī (430 eiro), bet valsts sociālā nodrošinājuma pabalsts personām ar invaliditāti kopš bērnības ir 3,5 reizes mazāks. Uzskatu, ka valdības ilggadējā pasivitāte un 2019.gada aktivitātes valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta palielināšanai nav pietiekamas, lai varētu atzīt, ka ir izpildīts periodiskas pārskatīšanas pienākums. Uzskatu, ka katru gadu īstenota pabalsta apmēra pārskatīšana, ja tā tiktu veikta atbilstoši Noteikumu Nr.1605 3.punkta principiem, atstātu ekonomiski pamatotu un objektīvu ietekmi uz valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta apmēru, uzlabojot pabalsta saņēmēju dzīves kvalitāti. Šobrīd no valdības puses nav analīzes tam, kā valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta palielinājums par 53 līdz 70 centiem dienā veicinās šo cilvēku labklājību, t.sk. kompensējot ilggadīgo bezdarbību.

[4.] Visbeidzot, pievēršoties tam, vai ir ievēroti vispārējie tiesību principi. Pirmkārt, uzskatu, ka visu minēto apsvērumu kopums visupirms liecina, ka nav ievērots cilvēks cieņas princips. Godātā tiesa! Šie cilvēki ir pelnījuši cieņpilnāku attieksmi. Dzīve viņiem objektīvi nav devusi to, ko citiem, tāpēc uzskatu, ka valsts sociālā nodrošinājuma pabalstam atbilstoši cilvēka fizisko un garīgo spēju ierobežojumam ir jābūt tik adekvātam, lai cilvēks ar to spētu nosegt savas pamatvajadzības. Pretēja cilvēka cieņai ir situācija, kurā cilvēks ar invaliditāti tiek sūtīts no valsts pie pašvaldības kā lūdzējs, skaidri zinot, ka arī pašvaldība nesniegs pietiekamu atbalstu, jo obligāti izmaksājami pabalsti ir vien GMI un dzīvokļa pabalsts, kur pēdējais visbiežāk, tikai simbolisks. Turklāt cita sociālā palīdzība īstenojama pašvaldību brīvprātīgās iniciatīvas ietvaros, tiktāl cik atļauj pašvaldības finanšu līdzekļi. **Manā ieskatā, tā nav un nevar būt atzīta par cieņpilnu attieksmi.**

Otrkārt, nav ievērots diskriminācijas aizlieguma princips, kas citstarp šī pieteikuma ietvaros ir arī atsevišķi vērtējams kā Satversmes pārkāpums. Apstrīdētās normas adresāti lielākoties ir cilvēki ar invaliditāti un gados veci cilvēki, kuriem objektīvi pašiem ir ierobežotas iespējas nodrošināt pamatvajadzības ar darbu un tādēļ viņi ir vairumā gadījumu atkarīgi no valsts labvēlības.

Uzskatu, ka Latvijas valsts ar ilglaicīgu bezdarbību, atstājot nemainīgus vai tikai atsevišķos gadījumos minimāli mainot valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta apmērus, turklāt nepārskatot tos atbilstoši Noteikumu Nr.1605 3.punkta principiem, ir pieļāvusi diskrimināciju uz invaliditātes, vecuma un sociālā stāvokļa pamata. Diskriminācija ir izpaudusies tādējādi, ka ekonomiski aktīvo iedzīvotāju labklājību veicinoši pasākumi kopš 2006., 2009. un 2014.gada no valsts puses tika īstenoti regulāri, piemēram, kā jau šajā pieteikuma tika minēts, minimālās alga kopš 2006.gada ir paaugstināta teju katru gadu - no 128,57 eiro līdz 430 eiro 2019.gadā, tādējādi veicinot ekonomiski aktīvo cilvēku grupas labklājību un iespēju vienlīdzību. Tāpat iespēju vienlīdzības apstākļi daļēji tika radīti pensionāriem, ar 2013.gadu atsākot ikgadēju pensiju indeksāciju. Arī valsts amatpersonu atalgojuma ikgadējs paaugstinājums ir piesaistīts vidējai algai tautsaimniecībā. Taču valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta apmērs attiecīgajā laika posmā nav celts pienācīgā apmērā un nav ticis pienācīgi pārskatīts. Tādējādi iespēju vienlīdzība cilvēkiem ar invaliditāti un gados veciem cilvēkiem (valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta saņēmējiem) ir neattaisnojami ierobežota. Svarīgi atzīmēt - tas turpinās arī pēc 2020.gada 1.janvāra attiecībā uz veciem cilvēkiem – viņiem valsts sociālā nodrošinājuma pabalsts ir saglabāts līdzšinējā apmērā, t.i., 64,03 eiro mēnesī, līdzībās runājot - “sodot” šī personas par to, ka savas dzīves laikā viņas nav sakrājušas nepieciešamo apdrošināšanas stāžu (vismaz 15 gadus), lai varētu pretendēt uz minimālo vecuma pensiju.

Nemot vērā gan rakstveidā, gan mutvārdos izteikto viedokli, lūdzu tiesu atzīt Ministru kabineta 2009. gada 22. decembra noteikumu Nr. 1605 “Noteikumi par valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta un apbedīšanas pabalsta apmēru, tā pārskatīšanas kārtību un

pabalstu piešķiršanas un izmaksas kārtību" 2.punktu par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes 1.panta, 91.panta otrajam teikumam un 109.pantam.